

SLOVESNÝ TVAR

podľa zloženia*

JEDNODUCHÝ	ZLOŽENÝ
= tvar zložený z 1 slovesa	= tvar zložený z 2 a viacerých slovies
Príklad: píšem, píš...	Príklad: písal som, bol by som písal, písala...

podľa určítosti**

URČITÝ	NEURČITÝ
= slovesá, pri ktorých môžeme určiť gramatické kategórie	= slovesá, pri ktorých nemôžeme určiť osobu, číslo, čas a spôsob
Príklad: píšem, písali...	<ul style="list-style-type: none"> • NEURČITOK: <i>písať...</i> • PRECHODNÍK: <i>píšuc...</i> • ČINNÉ PRÍČASTIE PRÍTOMNÉ: <i>píšuci...</i> • ČINNÉ PRÍČASTIE MINULÉ: <i>napísavší...</i> • TRPNÉ PRÍČASTIE: <i>písaný...</i> • SLOVESNÉ PODSTATNÉ MENO: <i>písanie...</i>

*"Tvary 3. osoby jednotného aj množného čísla v minulom čase sa považujú za zložené tvary s nulovou morférou, hoci sú na pohľad jednoslovné. Pôvodne (do 15. storočia) sa aj tieto tvary skladali z 2 slov: z tvaru príslušného slovesa a z gramatickej morfémy – z tvaru pomocného slovesa *byť* – v *sg.* *jest/je* a v *pl.* *sú, písal som, písal si, písal jest/je, písali sme, písali ste, písali sú*. Gramatické morfémy *jest/je* a *sú* v 3. osobe zanikli v 15. storočí, ich prítomnosť sa však pri porovnaní s 1. a 2. osobou v minulom čase stále pociťuje a v systéme deklinácie sa tvary 3. osoby minulého času považujú za zložené s nulovou morférou, t. j. *písal som, písal si, písal ø, písali sme, písali ste, písali ø*."

Zdroj: <https://jazykovaporadna.sme.sk/q/9115/> (Jazyková poradňa JULS SAVBA)

**** Výnimka: slovesné podstatné meno** – môžeme pri ňom určiť číslo a skloňujeme ho podľa vzoru vysvedčenie

“K otázke zaradovania slovesného podstatného mena sa v rozličných príručkách a učebniciach pristupuje odlišným spôsobom. Ak si potrebujete utriediť školské vedomosti v rámci prípravy na prijímacie pohovory, odporúčame Vám vychádzať zo spracovania tejto otázky vo Vašich učebniciach. Podľa Morfológie slovenského jazyka (1966), ktorá má kodifikačnú platnosť, *slovesné podstatné mená* nazývané aj *verbálne substantíva* sú v podstate slovesnými tvarmi, lebo si zo slovesných kategórií čiastočne ponechávajú rod, intenciu a vid. V citovanej Morfológii, ktorú nájdete aj v elektronickej verzii na stránke Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV <https://www.juls.savba.sk/ediela/msj/msj-hq.pdf>, sa na s. 503 uvádza: „Slovesné podstatné meno sa hodnotí ako slovesný tvar najmä preto, lebo sa pri ňom dodržiavajú vidové rozdiely a z väčšej časti aj intencia. Ale posúvanie významu smerom od deja k veci, ako aj obmedzené uplatnenie istých slovesných kategórií v súlade s morfológickou formou stavajú slovesné podstatné meno na samý okraj sústavy slovesných tvarov. **Slovesné podstatné meno je v podstate hybridný prvok**, v ktorom sa spájajú vlastnosti dvoch slovných druhov – sloves a podstatných mien“.

Niektoré slovesné podstatné mená sa môžu stať v určitom kontexte podstatnými menami, napr. v spojení *Evino čítanie je neisté a zajakavé* ide o slovesné podstatné meno (veta vyjadruje význam, že Eva číta neisto a zajakavo), ale v spojení *zajtra nám odpadne čítanie a telocvik* sa použilo podstatné meno *čítanie* – názov predmetu. Podobne je to aj so slovom *učenie*, ktoré je napr. vo vete *s pribúdajúcim vekom je učenie čoraz ťažšie* slovesným podstatným menom (starší ľudia sa čoraz ťažšie učia), kým v spojení *učenie apoštolov* sa použilo podstatné meno *učenie* vo význame „náuka“.

Slovesné podstatné mená sa skloňujú rovnako ako podstatné mená stredného rodu podľa vzoru **vysvedčenie**.”

Zdroj: <https://jazykovaporadna.sme.sk/q/7911/> (Jazyková poradňa JULS SAVBA)